

Växelskifte från England fritt översatt.

Växelskifte kommer att gynna grönsaksodlingar på två sätt: För det första kommer det att förhindra uppbyggnaden av jordburna skadegörare och sjukdomar, för det andra kommer det att möjliggöra påfyllning och effektiv användning av näringsämnen i jorden.

Vid växelskifte är det praxis att odla olika grödor, snarare än samma gröda/grönsak eller medlemmar av samma familj av grönsaker, på samma plats varje år.

För att minimera att skadegörare och sjukdomar blir ett problem och att bidra till att förnya näringsämnen i jorden, ska medlemmar av samma växtfamilj inte planteras i samma del av trädgården mer än vart tredje eller fjärde år.

Skadeinsekter tenderar att livnära sig på liknande växter och medlemmar av samma växtfamilj. Till exempel kommer en skadeinsekt som angriper och äter vitkål lägga sina ägg innan den dör. Om kål eller en medlem av kål familjen planteras på samma plats nästa år, kommer ägg från insekten kläcks och skadedjur kommer att hitta exakt den mat de behöver för att fortsätta skadedjur livscykel.

Jordburna sjukdomar, svampar, bakterier och virus kan också vara värd på specifika växter. Genom att ta bort värdväxter eller alternerande obesläktade växter i trädgården kan man bryta den onda cirkeln av skadedjur och sjukdomar.

Växelskifte förhindrar också jordens näringsämnen från att utarmas. Grönsaker utnyttjar ett brett spektrum av näringsämnen i jorden för tillväxt: kväve, fosfor och kalium är nyckeln eller viktiga näringsämnen i jorden. Medlemmar av samma familj drar oftast samma näringsämnen från marken.

Växelskifte hindrar jorden från att utarmas på näringsämnen. Grödor som kräver mycket kväve, fosfor och kalium föreningar som tomater roteras med grödor som t ex bönor som tillför kväve till jorden för att senare fortsätta med odling med mindre näringsberoende grödor som t ex lök.

Växtfamiljer och några användbara regler om växtföljden:

Lökväxter (Amaryllis familj, Amaryllidaceae): Vitlök, lök, purjolök, schalottenlök. *Dessa kräver mindre näring. Plantera dessa efter näringskrävande växter. Följ dessa grödor med baljväxter.*

Kålväxter (Brassica, Cruciferae): Broccoli, brysselkål, kål, blomkål, kinakål, collards, krasse, grönkål, kålrabbi, rädisor, rovor. *Dessa är näringskrävande växter. Dessa grödor bör följa baljväxter. Efter dessa grödor kan man låta trädgården gå i träda för en säsong eller plantera växter som klöver, råg, vicker, alfalfa eller bovete för att berika jorden eller att lägga massor av kompost och organiskt material från trädgården.*

Salladsväxter (Composite, Korgblommiga växter, Asteraceae): Kronärtskockor, cikoria, endive, sallad. *Dessa är näringskrävande växter. Följ dessa grödor med baljväxter.*

Betväxter (Goosefoot familj, Chenopodiaceae): Rovor, spenat, mangold. *Dessa är näringskrävande. Följ dessa grödor med baljväxter.*

Spannmål (Graminae): Korn-majs, havre, råg, vete. *Följ dessa grödor med medlemmar av tomat familjen eller Solanaceae familjen.*

Bönväxter (baljväxter, Leguminosae): Bönor och ärtor, klöver, vicker. *Dessa grödor berikar jorden och tillför näringsämnen. Plantera dessa grödor före eller efter någon annan familj.*

Tomat familjen (Nightshade familj, Solanaceae): aubergine, paprika, tomater, potatis. *Dessa grödor är näringskrävande. Plantera dessa grödor efter medlemmar i spannmålsfamiljen. Följ dessa grödor med baljväxter.*

Squashväxter (Cucurbitaceae): Gurkor, meloner, sommar och vinter squash, pumpor, vattenmelon. *Dessa grödor är näringskrävande. Plantera dessa grödor efter medlemmar i spannmålsfamiljen. Följ dessa grödor med baljväxter.*

Morotsväxter (Umbellifer familj, Umbelliferae): morötter, selleri, anis, koriander, dill, fänkål, persilja. *Dessa kräver mindre till medel av näring. Dessa grödor kan följa någon annan grupp. Följ dessa grödor med baljväxter, lök eller låt trädgården stå i träda för en säsong.*

Du kan använda grupperna ovan för att åstadkomma växelbruk eller du kan förenkla rotationen enligt följande:

Enkel fyraåriga plan för växtföljd:

För att följa en enkel fyraårig växtföljd, dela upp din trädgård i fyra områden eller rutor:

Ruta #1 till Ruta #4.

I vart och ett av de kommande fyra åren, odla en annan gröda eller olika medlemmar av de fyra familjerna grödor i en annan ruta efter denna rotation:

Ruta #1: Tomat familjen (år 1), Lökväxter (år 2), Bönväxter (år 3), Kålväxter (år 4).

Ruta #2: Kålväxter (år 1), Tomat familjen (år 2), Lökväxter (år 3), Bönväxter (år 4).

Ruta #3: Bönväxter (år 1), Kålväxter (år 2), Tomat familjen (år 3), Lökväxter (år 4).

Ruta #4: Lökväxter (år 1), Bönväxter (år 2), Kålväxter (år 3), Tomat familjen (år 4).

Denna fyraåriga växtföljd gör det möjligt att blanda medlemmar av andra vegetabiliska familjerna bland medlemmar av tomat, lök, bönor och kål familjer.

Här är hur de är grupperade:

1. Tomat familjen m.fl. (Solanaceae familjen)

Tomater, Paprika, Aubergine, Potatis, Rovor, Morötter, Rotselleri och Selleri, Palsternacka, Haverrot, Svartrot.

2. Bönväxter (Leguminosae familjen)

Ärtor, Bond bönor, Franska (gröna) bönor, Runner bönor, Vaxbönor.

3. Kålväxter m.fl. (Brassica familjen)

Broccoli, Brysselkål, Kål, Calabrese (Italiensk broccoli), Blomkål, Rädisor, Kålrötter, Majrovor.

4. Lökväxter m.fl. (Allium familjen)

Vitlök, Purjolök, Sallader, Lök, Schallottenlök, Sockermajs, Squash, Zucchini, Pumpor.

Perenna grönsaker ingår inte i växtföljden som växer på samma plats i flera år i rad.

Tvååriga växter inkluderar:

Sparris, Kronärtskockor, Jordärtskockor, Perenna örter, Rabarber, Strandkål.